

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

EDUCAȚIA DE PRIM AJUTOR
ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

FEBRUARIE 2021

Documentare și sinteză: Laura Robu, consilier parlamentar

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă sunt cu caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

* Lucrarea poate fi accesată direct pe Intranet la pagina Direcției studii și documentare legislativă.

C U P R I N S

CONSIDERAȚII GENERALE	4
SITUAȚIA ÎN ANUMITE STATE	9
AUSTRIA	8
BELGIA	9
DANEMARCA	9
FINLANDA	10
FRANȚA	11
GERMANIA	13
LETONIA	14
NORVEGIA	15
POLONIA	16
SUEDIA	17
MAREA BRITANIE	17
SUA	19

I. Considerații generale

Liniile directoare ale Consiliului European de Resuscitare (ERC) din 2010 au aprobat recomandarea ca toți cetățenii să fie învățați resuscitarea cardiopulmonară (RCP), lucru pentru care ERC s-a angajat din 1992. În urma unei campanii de lobby de către ERC, Parlamentul European a adoptat o declarație scrisă în iunie 2012 care solicită programe de formare cuprinzătoare în RCP și utilizarea defibrilatorului (DEA) extern automatizat în toate statele sale membre. Declarația solicită o ajustare a legislației statelor membre UE pentru a asigura strategii naționale pentru acces egal la RCP de înaltă calitate și defibrilare¹.

Școlarizarea RCP ar trebui să înceapă de la o vârstă fragedă și că ar trebui să fie o parte planificată a educației școlare. El a afirmat corect că școala este mediul perfect pentru a educa toți viitorii cetățeni și că acest tip de învățare este popular și eficient la această vârstă. Au fost disponibile dovezi din Germania care au concluzionat că instruirea în școli era practicabilă și ar putea fi furnizată de personalul didactic existent. Într-adevăr, personalul didactic este dispus să ofere aceste instrucțiuni atâta timp cât primește o instruire adecvată. Norvegia este una dintre puținele zone din Europa în care RCP este o componentă obligatorie a curriculumului școlar și acest lucru se reflectă prin niveluri comparativ mai bune de RCP și de supraviețuire.

Pentru a sprijini educația în domeniul securității și sănătății în muncă (SSM) în școli și colegii, este necesară oficializarea acesteia în curriculumul școlar. Raportul evaluează modul în care statele membre au integrat SSM și educația referitoare la riscuri în programele lor naționale. Există progrese și activități considerabile atât la nivelul educației primare, cât și la nivelul educației gimnaziale în ceea ce privește atât acțiunile realizate, cât și cele planificate în statele membre. Acțiunile care vizează integrarea SSM în învățământ la nivel de curriculum școlar includ:

- prevederi legale;
- programe școlare voluntare;
- ghiduri practice și resurse informative în sprijinul aplicării prevederilor legale și programelor voluntare;
- recomandări oficiale;
- ghiduri practice și resurse informative naționale în cazul în care nu a fost stabilit un curriculum școlar;
- campanii de promovare în sprijinul integrării SSM în învățământ;
- abordări legate de școli sigure și sănătoase.

Cooperarea privind educația la nivel european duce la o convergență în ceea ce privește disciplinele fundamentale și obiectivele de învățare în școlile din statele membre. Educația cu privire la riscuri și SSM nu sunt tratate, în general, ca o disciplină de sine stătătoare; în schimb, există numeroase oportunități pentru integrarea SSM în obiectivele de învățare a celorlalte discipline fundamentale din curriculumul școlar, cum ar fi științele, educația fizică, educația sanitară și educația cetățenească. În consecință, este important

¹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-7-2012-0266_EN.html?redirect

să se dezvolte obiectivele de învățare legate de educația cu privire la riscuri și de SSM în cadrul disciplinelor fundamentale din curriculumul școlar pentru diferite niveluri de vârstă.

În momentul introducerii SSM și a educației referitoare la riscuri în curriculumul școlar, se adoptă deseori o abordare axată pe parteneriate, implicând organisme cum ar fi autorități din domeniul SSM, ministere ale educației și autorități care răspund de curriculumul școlar. Pe măsură ce curriculumul național se modifică și se dezvoltă, autoritățile din domeniul SSM trebuie, de asemenea, să fie în măsură să influențeze acest proces încă din faza de propunere.

Numeroase resurse inovatoare au fost dezvoltate la nivel național și regional în statele membre, pentru a susține predarea. Resursele și planurile de predare în clasă care au legătură cu curriculumul vor fi cât se poate de utile.

În unele state membre, cum ar fi Suedia, se adoptă abordări integrate prin care se stabilește o legătură între educația referitoare la riscuri și un mediu de învățare sigur pentru profesori și elevi, dar și cu sănătatea elevului la școală. Unele inițiative sprijină educația referitoare la riscuri în școli, oferind în același timp sprijin școlilor pentru a îmbunătăți securitatea în clădirile școlii. Elevii pot fi implicați activ în probleme privind securitatea în școli, de exemplu, prin desemnarea unor reprezentanți ai elevilor cu probleme de securitate – cerință legală în unele state membre – și participarea elevilor la identificarea pericolelor în școli.

Deși există unele resurse excelente disponibile pentru profesori, s-a acordat o atenție mult mai redusă pregătirii profesorilor înșiși. Se recunoaște faptul că profesorii au nevoie de pregătire în ceea ce privește modul de aplicare a educației referitoare la riscuri; dacă nu dispun de o astfel de pregătire, iar educația referitoare la riscuri este doar o opțiune care poate fi aleasă din programă, aceștia ar putea fi refractari în ceea ce privește încercarea de a o preda și ar putea opta pentru un subiect mai confortabil pentru ei, chiar dacă li s-au pus la dispoziție resurse corespunzătoare. În consecință, este nevoie de programe de formare pentru profesorii existenți, iar predarea SSM și a educației referitoare la riscuri trebuie inclusă în programele de formare ale viitorilor profesori. Toți profesorii de la toate nivelurile de învățământ au nevoie de această pregătire.

Cea mai mare provocare este aceea de a include SSM în educația universitară, pentru ca aceasta să ajungă la viitorii ingineri, arhitecți, profesioniști din domeniul sănătății, profesioniști din domeniul afacerilor, directori etc. Integrarea SSM în cursurile de nivel universitar este sectorul cel mai puțin dezvoltat din mai multe motive, printre care se numără autonomia mai mare a unităților de învățământ superior. Acțiunile de includere a SSM în cursuri relevante, cum ar fi ingineria sau studiile referitoare la afaceri, sunt deci ad hoc și depind deseori de interesul profesorilor sau al anumitor reprezentanți din cadrul unor organisme profesionale. Profesorii trebuie convinși de nevoia de a include SSM în cadrul cursurilor. Aceștia au nevoie, de asemenea, de materiale relevante. Cu toate acestea, există exemple de bune practici, de exemplu, în sectorul ingineriei.

Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă prezintă o serie de exemple de dezvoltare de abilități ale elevilor în cadrul curriculumului pentru educația referitoare la riscuri, cum ar fi:

Exemple de abilități personale și sociale

- să dobândească și să demonstreze abilități în materie de securitate;
- să își asume responsabilități;
- să fie în măsură să solicite ajutor;
- să își dezvolte încrederea de a oferi sfaturi;
- să facă față stereotipurilor și presiunilor nefolositoare;
- să recunoască riscurile și să facă alegeri mai sigure.

Exemple de abilități în domeniul sănătății

- să fie în măsură să acorde primul ajutor;
- să promoveze un stil de viață sănătos.

Exemple de abilități privind cetățenia

- să înțeleagă nevoia existenței regulilor;
- să ia parte la elaborarea și modificarea regulilor;
- să cerceteze și să discute probleme locale și de actualitate;
- să țină cont de problemele sociale și morale;
- să participe la luarea deciziilor.

Exemple de învățare legată de carieră

- să se întâlnească și să discute cu persoane care au o serie de roluri și competențe în domeniul muncii;
- să își identifice propriile competențe și realizări;
- să se gândească la modalități de dezvoltare a acestor competențe.

Exemple de competențe specifice educației referitoare la riscuri, de exemplu, în cadrul unor discipline practice din curriculum

- să fie informați cu privire la pericole, riscuri și controlul riscurilor;
- să recunoască pericolele, să evalueze riscurile și să adopte măsuri în vederea controlului riscurilor pentru sănătatea lor și a celorlalți colegi;
- să utilizeze informațiile pentru a evalua riscurile imediate și cumulative;
- să își gestioneze mediul pentru a asigura sănătatea și securitatea lor și a altora;
- să explice etapele care trebuie parcurse pentru controlul riscurilor.

Printre factorii de succes privind integrarea SSM în învățământ se numără:

- stabilirea unui angajament clar și furnizarea de resurse adecvate;
- stabilirea unor obiective pentru integrarea SSM în învățământ în strategia națională privind SSM;
- fundamentarea acțiunilor pe baza cercetării referitoare la ceea ce se întâmplă în realitate, ceea ce poate fi realizat în mod realist, ceea ce funcționează cel mai bine etc.;
- dezvoltarea unei cooperări strânse cu autoritățile din domeniul educației, în special cu organismele care elaborează curriculumul național;
- identificarea oportunităților de integrare a SSM în curriculumul școlar și încercarea de a influența curriculumul pe măsură ce aceasta se modifică și se dezvoltă;

- crearea de propuneri și inițiative personalizate pentru programa de bază și pentru politica și metodele de predare actuale, inclusiv integrarea educației referitoare la riscuri în programa obligatorie și voluntară; printre domeniile cheie în care integrarea SSM este esențială se numără educația personalului, educația sanitară și socială, precum și educația cetățenească; educația referitoare la riscuri ar trebui integrată, de asemenea, în școlile care promovează sănătatea (programele „școli sănătoase”);

- dezvoltarea unor obiective de predare pentru SSM și educația referitoare la riscuri pentru subiectele relevante din cadrul programelor, potrivite vârstei și abilităților copiilor și tinerilor; concentrarea obiectivelor de învățare pe dezvoltarea înțelegerii riscului, inclusiv recunoașterea pericolelor, evaluarea riscurilor și dezvoltarea unui comportament mai sigur bazat pe informare;

- furnizarea de resurse privind SSM/educația referitoare la riscuri, adecvate pentru diferitele discipline din curriculumul școlar și nivelurile de vârstă;

- asigurarea dezvoltării profesionale în domeniul educației referitoare la riscuri pentru profesori și instructori; formarea este necesară pentru profesorii de la toate nivelurile, atât în cadrul dezvoltării profesionale a profesorilor titulari, cât și în cadrul programelor destinate profesorilor stagiați; analizarea nevoilor altor persoane implicate în educație, cum ar fi cele implicate în administrarea școlilor, precum și părinții;

- dezvoltarea unei calificări în domeniul SSM la nivelul școlii, care să se potrivească cu sistemul de calificare al școlii;

- dezvoltarea de parteneriate cu promotori esențiali ai educației referitoare la riscuri, pentru a obține o abordare consecventă și a evita repetările;

- ghidarea inițiativelor și monitorizarea și revizuirea progreselor;

- efectuarea de schimburi de experiență și constituirea de rețele;

- situarea învățării despre riscuri în cadrul unei abordări la nivelul întregii școli a securității și riscurilor; abordarea ar trebui să se refere atât la un mediu sigur de învățare pentru elevi, cât și la sănătatea și securitatea personalului; stabilirea unei legături între acest aspect și inițiativele privind „școlile sănătoase”².

Declarația recentă de poziție a Consiliului European pentru Resuscitare (ERC) a furnizat principii cheie despre implementarea programului KIDS SAVE LIVES (KSL) în lume³. Aceasta este o declarație comună a Consiliului European de Resuscitare (ERC), a Fundației Europene pentru Siguranța Pacientului (EPSF), a Comitetului internațional de legătură pentru resuscitare (ILCOR) și a Federației Mondiale a Societăților de Anesteziași (WFSA). Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a aprobat declarația „Kids Save Lives” în 2015. Declarația a fost publicată în *Resuscitation: Training school children in cardiopulmonary resuscitation worldwide*⁴.

² <https://osha.europa.eu/en/themes/mainstreaming-osh-education>

³ <https://www.resuscitationjournal.com/article/S0300-9572%2816%2930100-9/fulltext>

⁴ https://www.erc.edu/sites/5714e77d5e615861f00f7d18/assets/57dbb5c54c84860898c388b4/Kids_save_lives_-_Resuscitation_2015-07.pdf

Această declarație recomandă anual două ore de formare RCP de la vârsta de 12 ani în toate școlile din întreaga lume.

Instruirea poate fi efectuată eficient atât de profesioniștii din domeniul medical, cât și de profesori educați, iar manechinele și echipamentele de înaltă fidelitate sau low-cost pot fi utilizate cu succes. Educarea copiilor școlari în RCP nu numai că le crește capacitățile în RCP, ci și îmbunătățește interacțiunea socială și competențele sociale și este adesea foarte distractiv pentru elevi și profesori. După pregătirea lor, copiii de la școală servesc drept multiplicatori. O temă pentru acasă ar putea fi aceea de a arăta la încă 10 persoane cum să facă RCP în următoarele 2 săptămâni.

II. Situația în anumite state membre ale Uniunii Europene

AUSTRIA

Curriculum-ul pentru Grundschule (învățământul primar) este decretat de ministrul federal al educației, științei și culturii pe baza „Schulorganisationsgesetz” (Legea privind organizarea școlii)⁵ și trebuie să fie pus în aplicare de către școli. Programul pentru Grundschule este încadrată în termeni generali. Acesta definește, în termeni generali, obiectivele educaționale și conținutul care urmează să fie predat la diferitele discipline curriculare. În acest cadru larg, profesorii au libertatea de a-și alege metodele de predare, iar în conformitate cu prevederile Schulautonomie (autonomia școlii), școlile se bucură, de asemenea, de o anumită larghețe în proiectarea curriculumului.

Siguranța rutieră este o disciplină obligatorie în școala primară care este supusă autonomiei școlare. Subiectul tratează prevenirea accidentelor și acordarea primului ajutor, utilizând materiale didactice emise de organizația de tineret a Crucii Roșii. Subiectele includ accidente sportive, mușcături de țânțari, accidente în bucătărie și accidente în atelier. Există povești, benzi desenate, ghicitori și jocuri pentru fiecare subiect din acest subiect.

„Kids project” a fost lansat de inspectoratul muncii în 2004, pentru a sprijini strategia comunitară a UE privind sănătatea și siguranța la locul de muncă din 2002 până în 2006 privind necesitatea „sensibilizării și educării încă de la o etapă incipientă”. „Kids project” a început ca un proiect de un an și a devenit un grup de lucru permanent. Scopurile acestei inițiative sunt: promovarea predării SSM în educație și formare; pregătirea tinerilor pentru viața profesională; și promovarea unei culturi preventive de sănătate și siguranță în rândul tinerilor lucrători și al angajatorilor acestora, precum și în cadrul școlilor, instituțiilor de formare profesională și centrelor de ocupare a forței de muncă. Inspectorii asigură instruire în domeniul sănătății și securității în cadrul cursurilor de formare profesională, pentru a pregăti tinerii pentru provocarea viitoarei lor vieți profesionale în ceea ce privește securitatea și sănătatea în muncă. Testele interactive sunt doar un exemplu al resurselor dezvoltate pentru a susține această inițiativă.

⁵ <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10009265>

BELGIA

Educația în Belgia intră sub autoritatea diferitelor comunități (flamandă, franceză și germană), guvernul federal stabilind reguli comune care stipulează grupa de vârstă în care frecvența școlară este obligatorie și stabilește condițiile minime pentru acordarea diplomelor. Deoarece fiecare comunitate are propriul sistem educațional, mai mulți actori sunt implicați în stabilirea și realizarea politicii educaționale. Cu toate acestea, în practică, se adoptă abordări similare în toate regiunile.

Sistemul de educație flamand stabilește obiective de dezvoltare (eindtermen) și obiective de realizare sau obiective finale (ontwikkelingsdoelen) pentru toate domeniile curriculumului său. Sănătatea și siguranța pot fi integrate în educație prin includerea acestora în obiective. Obiectivele de realizare sunt obiective minime în ceea ce privește cunoștințele, abilitățile și atitudinile, pe care autoritățile educaționale le consideră necesare și realizabile pentru o anumită populație de elevi. Obiectivele de dezvoltare sunt obiective minime pe care autoritățile le consideră de dorit pentru o anumită populație de elevi (conform Decretului nr. 4 din februarie 2003). Obiectivele de realizare și obiectivele de dezvoltare vor fi văzute clar în planurile de învățământ, în planurile de lucru ale școlii și în cărțile de curs utilizate de școli.

În timp ce obiectivele de dezvoltare și obiectivele de realizare definesc ceea ce trebuie învățat elevii, ele nu stipulează cum trebuie făcut acest lucru. Școlile sunt libere să decidă metoda, ceea ce duce la abordări diferite și permite diferențierea. Acest lucru se reflectă în diversitatea planurilor de învățământ utilizate în școlile flamande.

Obiectivele finale relevante la nivel primar includ:

- elevul poate aplica primul ajutor în cazul accidentelor minore;

Obiectivele finale relevante din clasa a III-a includ:

- elevul acordă primul ajutor în caz de accidente⁶.

DANEMARCA

În Danemarca, educarea elevilor în RCP este obligatorie prin lege. Există mult loc de îmbunătățire. Cu toate acestea, ratele de supraviețuire după un stop cardiac în afara spitalului s-au triplat într-o perioadă de 10 ani după inițiativa națională daneză.

Danemarca este una dintre cele mai active țări în promovarea inițiativei naționale de creștere a ratelor RCP fixe. Și este una dintre cele 5 țări europene în care există legislație pentru educația RCP în școli. În ciuda faptului că, din 2005, legislația a impus ca studenții să fie instruiți în RCP până la absolvirea școlii gimnaziale, formarea în RCP a elevilor din Danemarca nu a fost implementată cu succes. Această situație este probabil și mai gravă în alte țări. Câțiva factori au fost asociați cu formarea RCP finalizată în școlile din Danemarca: credința că alte școli organizează instruire, conștientizarea legislației obligatorii, prezența unui coordonator școlar de formare RCP, profesori care s-

⁶ <https://osha.europa.eu/en/publications/osh-school-curriculum-requirements-and-activities-eu-member-states>

au simțit competenți să efectueze instruire și acces facil la materialele de formare RCP. În plus față de legislație, punerea în aplicare este un aspect cheie pentru creșterea numărului de școlari educați în RCP. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a implementa cu succes formarea RCP în toate școlile, iar factorii enumerați mai sus ar trebui subliniați pentru îmbunătățiri ulterioare. Mai mult, profesorii ar trebui, probabil, să fie instruiți în educația RCP în timp ce se află la universitate, ca și în Norvegia, iar legislația trebuie să includă întotdeauna surse clare de finanțare adecvată⁷.

Danemarca a realizat o creștere excelentă a ratei de supraviețuire de a pacienților care suferă de stop cardiac brusc. Din 2005, Danemarca a inițiat programe simple de îmbunătățire a conștientizării și cunoașterii publicului despre cum și când se efectuează Resuscitarea Cardiopulmonară (RCP). Aceste programe au inclus;

- Predarea în școlile elementare a abilităților de RCP.
- Adolescenții trebuie să învețe RCP pentru a obține permisul de conducere.
- Cursuri de formare bazate pe comunitate - deschise pentru participarea tuturor.

Aceste programe au dus la o creștere de la 8% la 22% a numărului de pacienți care sosesc în spital în viață după ce au suferit un stop cardiac brusc.

FINLANDA

Curriculum-ul național de bază este elaborat de Consiliul Național al Educației din Finlanda. Curriculum-ul național de bază pentru învățământul primar și curriculum-ul național de bază pentru învățământul secundar general specifică obiectivele, criteriile de evaluare și conținutul de bază al temelor, disciplinelor și grupelor de discipline transversale din învățământul primar destinate elevilor care frecventează învățământul obligatoriu și, respectiv, din învățământul secundar superior. Programele naționale de bază specifică, de asemenea, principiile centrale ale serviciilor de bunăstare a elevilor și cooperarea școală-casă, precum și obiectivele serviciilor de bunăstare a studenților. Consiliul Național pentru Educație decide, de asemenea, cu privire la obiectivele și conținutul de bază al disciplinelor și modulelor de studiu pentru învățământul și formarea profesională secundară. Pe baza curriculumului național relevant, fiecare furnizor de educație pregătește apoi un curriculum local, luând în considerare contextul local.

Educația pentru sănătate se bazează pe o fundație multidisciplinară a cunoașterii. Scopul educației pentru sănătate este de a promova competența elevilor în ceea ce privește sănătatea, bunăstarea și siguranța. Predarea educației pentru sănătate dezvoltă cunoștințe și abilități cu privire la sănătate, stiluri de viață, obiceiuri sănătoase și boli, precum și încurajarea disponibilității de a-și asuma responsabilitatea și de a se comporta într-un mod care promovează propria sănătate și sănătatea celorlalți. Predarea acoperă, de asemenea, probleme de siguranță și promovează luarea în considerare critică a valorilor asociate sănătății și bunăstării. Educația pentru sănătate este inclusă la toate nivelurile educației de bază. În clasele I-IV, se desfășoară ca parte a grupului de materii

⁷https://www.researchgate.net/publication/319144129_Kids_Save_Lives_Educating_Schoolchildren_in_Cardiopulmonary_Resuscitation_Is_a_Civic_Duty_That_Needs_Support_for_Implementation

de științe ale mediului și naturii, în clasele a V-a și a șasea ca parte a biologiei / geografiei, fizicii și chimiei, iar în clasele a VII-a până la a IX-a ca subiect independent.

Principalele conținuturi ale educației pentru sănătate legate de sănătate și siguranță în clasele I-IV se referă la obiceiurile zilnice de sănătate și îngrijirea propriei sănătăți; a fi bolnav, cele mai frecvente boli ale copiilor; acțiune în situații de urgență și măsuri simple de prim ajutor.

În ceea ce privește sănătatea, la sfârșitul clasei a IV-a, cunoștințele elevilor vor include practici zilnice și obiceiuri care promovează sănătatea și vor cunoaște abilități simple de prim ajutor și cum să declanșeze alarma și să caute ajutor atunci când este nevoie.

Conținutul de bază al educației pentru sănătate din clasele VII - IX include siguranța și comportamentul în trafic, situațiile periculoase și accidente și acordarea de prim ajutor⁸.

FRANȚA

Toate acțiunile de formare în domeniul prevenirii și ajutorului civic puse în aplicare trebuie efectuate cu referire la textele de reglementare în vigoare.

Astfel, art. D312-40 din Codul educației⁹ prevede ca școlile publice și private contractuale oferă conștientizare cu privire la prevenirea riscurilor și misiunile serviciilor de urgență, instruire în prim ajutor, precum și predare a normelor generale de siguranță. În școli, predarea regulilor generale de siguranță și a principiilor simple pentru acordarea asistenței este integrată în programele și programele școlii primare, astfel cum sunt stabilite prin ordin al ministrului responsabil cu educația. Are un caracter transdisciplinar. Activitățile pot fi organizate ca parte a proiectului școlii. În școlile gimnaziale și licee, această educație și formare sunt implementate în conformitate cu programele și în diferitele activități organizate de unitate în cadrul proiectului de unitate; schema de personal are în vedere propunerile comitetului de educație pentru sănătate și cetățenie menționate în secțiunea IV a titlului I din decretul nr. 85-924 din 30 august 1985 referitoare la unitățile de învățământ public local. Personalul didactic și educațional contribuie, în strânsă legătură cu familiile, la această acțiune educațională la care participă și alți membri ai personalului care lucrează în unitate, în special personalul din sănătate.

Instruirea în acordarea de prim ajutor, validată de certificatul de instruire în acest domeniu, este asigurată de organisme autorizate, inclusiv în special serviciile descentralizate ale Ministerului Educației Naționale, Ministerului Sănătății împreună cu centrele de predare a asistenței de urgență și Ministerul de interne, precum și serviciile departamentale de pompieri și salvare sau de către asociațiile aprobate pentru formarea în prim ajutor, în condițiile definite printr-un ordin adoptat în aplicarea decretului nr. 91-

⁸ <https://osha.europa.eu/en/publications/osh-school-curriculum-requirements-and-activities-eu-member-states>

⁹ https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071191/2021-02-17/

834 din 30 august 1991 privind formarea în prim ajutor. (art. D312-41 din Codul educației).

Articolul D312-42 precizează că în timpul formării inițiale și continue, profesorii sunt pregătiți să învețe elevii principii simple de salvare. Personalul didactic, educațional și de sănătate poate fi instruit pentru certificatul național de instructor de prim ajutor.

Obligația de a preda siguranța la școală în școala primară și colegii include trei domenii semnificative (conform Decretului 83-896 din 4 octombrie 1983¹⁰ și apoi conform Decretului nr. 41 din 11 ianuarie 2006¹¹):

- siguranța rutieră;
- siguranța acasă;
- riscuri majore naturale și tehnologice.

Sistemul educațional francez a adoptat o abordare holistică a educației în materie de siguranță și este predat într-un mod transversal și interdisciplinar. La grădiniță și la nivel primar, educația privind siguranța școlară ar trebui să ducă la dezvoltarea unor atitudini și comportamente bune. Regulile predate sunt legate de diferite situații din viața școlară și de familie. Nu este predat ca o disciplină separată, ci este integrat în toate domeniile educației. Cu toate acestea, domeniile cele mai potrivite pentru aceasta sunt educația fizică, cunoașterea mediului și subiecte de conținut, cum ar fi biologia, fizica sau tehnologia. Decretul enumeră mai multe tipuri de accidente frecvente (de exemplu răni, fracturi, intoxicații, arsuri, accidente electrice). Această listă servește drept punct de plecare pentru ca profesorii să introducă reguli de siguranță în forma și la momentul pe care îl consideră cel mai potrivit.

Dezvoltarea unei culturi comune a siguranței implică creșterea gradului de conștientizare și formare a elevilor, în oferirea de prim ajutor și acțiuni de salvare a vieții, în timpul perioadei de școlarizare¹².

Formarea în domeniul acordării de prim ajutor este obligatorie. Creșterea gradului de conștientizare a prevenirii riscurilor și predarea regulilor generale de siguranță pentru o educație a responsabilității îndeplinesc cerințele educaționale în domeniul securității civile și sănătății publice.

O echipă națională de profesori asigură, pentru Educația Națională, urmărirea pedagogică a formării inițiale și continue a formatorilor de formatori academici. Echipele didactice academice asigură formare în domeniul acordării de prim ajutor la nivel academic. Formatorii academici sunt responsabili de desfășurarea de acțiuni de instruire pentru elevi.

Parteneriatele contribuie la dezvoltarea conștientizării și formării în domeniul acordării de prim ajutor. Acestea fac obiectul convențiilor naționale.

¹⁰ https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000858761?init=true&page=1&query=83-896&searchField=ALL&tab_selection=all

¹¹ <https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/LEGIARTI000006248779/2006-01-13/>

¹² <https://eduscol.education.fr/946/sensibilisation-aux-gestes-qui-sauvent-et-formation-aux-premiers-secours>

O instrucțiune comună din partea Ministerului Educației Naționale și a Ministerului de Interne, publicată în buletinul oficial din 24 august 2016¹³ întărește continuuul de conștientizare și formare a elevilor de la școală la facultate și liceu, care este disponibil:

La școală, prin schema „Învățarea salvării (apprendre à porter secours - APS)” pentru ciclurile 1-3

În gimnaziu și liceu, prin creșterea gradului de conștientizare a elevilor cu privire la gesturile de salvare (GQS) și instruirea de nivel 1 „prevenire și ajutor civic” (PSC1)

În liceu, prin educație continuă la PSC1 și pregătirea salvatorilor care acordă primul ajutor (SST) pentru studenții în formare profesională.

Predarea Învățați să salvați (Apprendre à porter secours - APS)

Aceasta implică învățarea principiilor simple de acordare de ajutor, integrate în programa școlară și ține seama de dezvoltarea și autonomia copilului; este legată de prevenirea accidentelor cotidiene.

Conștientizarea acțiunilor de salvare a vieții

Durând două ore, conștientizarea „gesturilor de salvare a vieții” le permite elevilor să învețe primele proceduri de urgență în timp ce așteaptă ajutor.

Această conștientizare acoperă următoarele puncte:

- protecție și alertă;
- hemoragii;
- pozitii de așteptare;
- pierderea conștienței;
- stop cardiac.

După ce urmează acest curs, elevii de liceu primesc un certificat de prevenire și ajutor civic de nivel 1 (PSC1) care atestă capacitatea de a prevedea riscurile și de a reproduce acțiuni de salvare de bază pentru persoanele aflate în dificultate fizică¹⁴.

GERMANIA

Conform Legii fundamentale a Germaniei (Grundgesetz), legislația și administrația educațională sunt în primul rând responsabilitatea statelor regionale sau a landurilor (într-un sistem care cuprinde ministerele funciare ale educației, afacerilor culturale și științei, autoritățile regionale (Bezirksregierung / Oberschulamt) și autorități de supraveghere școlară la nivel mai jos (Schulamt)). Legea fundamentală prevede, de asemenea, forme speciale de cooperare între federație și landuri în ceea ce privește planificarea educațională și promovarea cercetării.

Ministerele landurilor stabilesc programa, recomandă metode de predare și aprobă manualele. Subiectele de bază din învățământul primar includ, în general, citirea, scrierea, aritmetica, Sachunterricht (studii generale) ca introducere în științele naturale și sociale, artă, muzică, sport și educație religioasă. Planurile de învățământ secundar

¹³ https://www.education.gouv.fr/bo/16/Hebdo30/MENE1617837C.htm?cid_bo=104541

¹⁴ <https://www.education.gouv.fr/formation-aux-premiers-secours-et-gestes-qui-sauvent-11561>

variază în funcție de tipul de învățământ secundar superior și formare, dar continuă, de obicei, materiile de bază primare.

Educația generală pentru sănătate are loc în școlile primare și secundare. Asta înseamnă că elevii învață elementele de bază ale sănătății și igienei și despre acționarea într-un mod ecologic. În urma informărilor conținute în „scrisorile profesorului”, profesorii au ocazia să introducă subiecte ce țin de sănătatea și securitatea în muncă, legate de subiectul lor. Mai multe discipline, cum ar fi chimia și educația fizică, au instrucțiuni specifice de siguranță care trebuie să fie date de profesori înainte ca elevii să înceapă să participe la activități. În școlile primare se pune accent și pe siguranța circulației.

Deși securitatea și sănătatea în muncă (SSM) nu este o parte specifică a curriculumului general, diferite state federale au programe și proiecte educaționale legate de SSM. Cu toate acestea, depinde de școala individuală și de profesorii săi dacă participă la aceste activități.

LETONIA

În 2010, Cabinetul de Miniștri al Republicii Letonia a emis un nou Regulament privind procedurile prin care este asigurată asistența medicală profilactică și accesul la asistență medicală de urgență, precum și siguranța elevilor în instituțiile de învățământ și evenimentele organizate de instituțiile de învățământ.

Conform regulamentului, toate cheltuielile legate de asistența medicală profilactică și asistența medicală de urgență trebuie să fie acoperite de un fondator al școlii (în Letonia fondatorii școlilor sunt în principal municipalități). O asistentă medicală sau un asistent medical sau un angajat al școlii acordă primul ajutor la școală.

Directorul școlii asigură, de asemenea, prezența asistentului medical sau asistentului medicului în activitățile sportive extrașcolare organizate de școală. Printre responsabilitățile directorului se numără și organizarea de cursuri de formare în prim ajutor pentru angajații școlii. O dată pe an, directorul trebuie să organizeze testarea vederii și auzului pentru elevi și alte examinări medicale impuse de regulament¹⁵.

În prezent, nu este obligatoriu ca școlile să predea securitatea și sănătatea în muncă (SSM). Subiectele de sănătate și siguranță sunt abordate în unele școli, dar modul în care sunt predate depinde de profesor și de materia în cauză, deci nu sunt predate în mod sistematic. Din această cauză, noua strategie națională letonă de SSM va include ca obiectiv integrarea obligatorie a problemelor de sănătate și siguranță în educație de la grădiniță la universitate.

În clasele 1-4 ale școlii primare, problemele de sănătate și siguranță sunt incluse în discipline precum științele naturii, științele sociale și educația fizică. Subiectele abordate includ:

- ce trebuie făcut în situații de urgență;
- siguranța rutieră;

¹⁵ https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/other-education-staff-or-staff-working-schools-34_ro

- siguranța privind incendiile;
- siguranța electrică;
- siguranța în mediul natural;
- siguranța la locul de muncă cu diferite materiale și substanțe;
- siguranța la școală, acasă și pe drum.

În clasele 5-9, elevii își extind cunoștințele despre probleme de siguranță la discipline precum științe sociale, chimie, fizică etc. Subiectele abordate includ:

- primul ajutor;
- manipularea în siguranță a substanțelor periculoase și inflamabile;
- siguranța electrică.

Scoala gimnazială superioară. Aspectele privind sănătatea și siguranța sunt incluse în discipline precum științele sociale și educația pentru sănătate¹⁶.

NORVEGIA

Sistemul școlar norvegian este împărțit în trei părți: școala primară (nivelurile 1-7, vârste 6-13 ani), școala secundară inferioară (nivelurile 8-10, vârste 13-16) și școala secundară superioară (nivelurile 11-13, vârste 16-19). Primul ajutor a fost predat în școli din 1961 și face parte din actualul curriculum școlar pentru școlile primare și secundare inferioare. Măsurile de prim ajutor predate sunt elaborate în liniile directoare ale programelor pentru educația în înot și salvare [care face parte din educația fizică]. Pentru școala secundară superioară, programa de specializare a studiilor nu conține nicio formare în primul ajutor și pentru învățământul profesional, programa variază în funcție de materie.

Primul ajutor în programa școlii publice norvegiene

Curriculum pentru educație fizică (KR01-04) - Scopul competenței pentru nivelul 7. Scopul educațional este ca elevul să fie capabil să efectueze primul ajutor simplu

Curriculum pentru educație fizică (KR01-04) - Scopul competenței pentru nivelul 10. Scopul educațional este ca elevul să poată (...)

- explica și efectua salvarea pe apă;
- explica și efectua primul ajutor salvator;
- preveni și să acorde primul ajutor pentru rănilor sportive.

Liniile directoare ale programelor - Educație în înot și salvare

Obiectivele pentru gradul 7 pot fi specificate astfel:

Elevul ar trebui să poată (...)

- oferi o cale respiratorie liberă și plasa pacientul în poziție de recuperare;
- cunoaște simptomele hipotermiei ușoare până la moderate și să știe să cum să restabilească căldura;
- cunoaște simptomele aspirației de apă;
- trateze rănilor mici și zgârieturile;

¹⁶ <https://osha.europa.eu/en/publications/osh-school-curriculum-requirements-and-activities-eu-member-states>

- oprească sângerarea / aplice bandaj sau pansament, să ia în considerare contactarea serviciilor medicale.

Obiectivele pentru gradul 10 (...) pot fi specificate astfel:

- explice ce trebuie să facă este sunteți primul care întâlnește o scenă de accident;
- explice lanțul supraviețuirii;
- explice eșecul circulator;
- efectuează RCP;
- recunoască și să trateze hipotermia¹⁷.

POLONIA

Ministrul Educației Naționale stabilește domeniul de bază al conținutului programelor educaționale pentru școlile primare, secundare inferioare și secundare superioare, iar Codul muncii îl obligă pe ministru să includă problemele securității și sănătății în muncă (SSM) în acest domeniu de bază. Aceste probleme includ ergonomia și condițiile de lucru sigure și sunt adaptate la etapa educațională și tipul de școală.

În 1999, sistemul educațional al Poloniei a suferit o reformă majoră care a implicat schimbări profunde în structura școlii, curricula, sistemul de notare și cerințele făcute de elevi. Schimbările se referă nu numai la structura sistemului educațional, ci și la conținutul curriculumului. Programele educaționale reformate subliniază ergonomia și condițiile de lucru sigure într-o măsură mult mai mare decât înainte. Această schimbare a accentului este rezultatul unei evaluări critice a sistemului educațional polonez, care a indicat necesitatea includerii problemelor de sănătate și siguranță în primele etape ale educației și a dus la modificarea regulamentului privind sistemul educațional în 2003.

În regulamentul modificat, rolul școlii în predarea problemelor de securitate și sănătate este definit ca: „diseminarea cunoștințelor de siguranță și dezvoltarea comportamentelor adecvate față de amenințări și situații extraordinare în rândul copiilor și adolescenților”.

În clasele 4-6 (a doua etapă a educației) programa include printre subiectele legate de securitate și sănătate și acordarea primului ajutor acolo unde este cazul, gestionarea situațiilor dificile și modul de obținere a ajutorului.

În gimnaziu, educația în materie de securitate și sănătate include protecția civilă și sănătatea și educația ecologică și își propune, printre altele, să ajute studenții să acorde primul ajutor în caz de urgență;

Materialele pentru profesorii SSM au fost pregătite de experți și profesori asociați cu Centrul pentru Dezvoltarea și Educația Practică a Profesorilor. Acestea sunt menite să fie utilizate în principal de profesori cu studii superioare care desfășoară cursuri de SSM în școlile secundare, dar ar putea fi folosite și în alte contexte¹⁸.

¹⁷ https://www.researchgate.net/publication/319165263_First-aid_training_in_school_amount_content_and_hindrances

¹⁸ <https://osha.europa.eu/en/publications/osh-school-curriculum-requirements-and-activities-eu-member-states>

SUEDIA

Experiențele pozitive de mișcare și viață în aer liber în timpul copilăriei și adolescenței sunt de o mare importanță dacă dorim să continuăm să fim activi fizic mai târziu în viață. A avea abilități și cunoștințe despre sport și sănătate este un atu atât pentru individ, cât și pentru societate.

Predarea în domeniul sportului și sănătății ar trebui să ofere elevilor posibilitatea de a-și dezvolta capacitatea de a preveni riscurile în timpul activităților fizice și de a gestiona situațiile de urgență pe uscat și în apă. Conținutul de bază al predării pentru categoria de vârstă 7-9 ani include acordarea primului ajutor și resuscitarea cardiopulmonară¹⁹.

Legea educației stabilește cadrul pentru programe, curriculum și programe de predare. Legea învățământului superior guvernează universitățile și colegiile. Legea suedeză privind mediul de lucru definește elevii drept „angajații” școlii.

Administratorul fiecărei școli este obligat să stabilească un plan de lucru care să descrie în mod concret modul în care școala propune să îndeplinească obiectivele naționale pentru educație, așa cum sunt stabilite în Legea educației.

Curriculumul pentru sistemul obligatoriu de învățământ a fost introdus în 1995 și din 1998 acoperă, de asemenea, clasele preșcolare și centrele de agrement. Programele pentru școlile obligatorii sunt stabilite de Agenția Națională pentru Educație. Una dintre sarcinile fundamentale ale școlii obligatorii este de a oferi un mediu bun pentru învățare și dezvoltare: școala ar trebui să se străduiască să fie o comunitate socială vie care să ofere siguranță și voința și dorința de a învăța. De asemenea, toți elevii ar trebui încurajați să își asume responsabilitatea pentru studiile și mediul lor de lucru.

Conform programului, mai mulți subiecți au obiective legate de stilul de viață, siguranța și sănătatea la locul de muncă. De exemplu, la finalizarea învățământului obligatoriu, elevii ar trebui să cunoască tehnicile de acordare a primului ajutor și să poată oferi un punct de vedere cu privire la aspectele mediului de lucru în școală.

În domeniul educație fizică și sănătate, școala ar trebui să se asigure că elevii sunt capabili să aplice ergonomia în contextul diferitelor medii de lucru și să poată efectua primul ajutor de urgență²⁰.

MAREA BRITANIE

Începând cu 2020, toate școlile finanțate de stat din Anglia vor trebui să predea primul ajutor ca parte a educației pentru sănătate. Aceasta va include primul ajutor de bază pentru copiii din școala primară, de exemplu, tratarea leziunilor frecvente, cum ar fi leziunile la cap. Tinerii din școlile gimnaziale vor fi învățați în continuare primul ajutor. De exemplu, modul de administrare a RCP și scopul defibrilatoarelor.

¹⁹ <https://www.skolverket.se/download/18.31c292d516e7445866a218f/1576654682907/pdf3984.pdf>

²⁰ <https://osha.europa.eu/en/publications/osh-school-curriculum-requirements-and-activities-eu-member-states>

O serie de lecții de prim ajutor în școlile englezești încep în septembrie 2019, din 2020 cursurile devenind obligatorii.

Secretarul pentru educație, Gavin Williamson, a declarat că noul curriculum de sănătate va oferi fiecărui copil „șansa de a învăța abilități de salvare a vieții”²¹.

Crucea Roșie britanică a declarat că până la 59% din decesele cauzate de răni ar putea fi prevenite în Marea Britanie dacă primul ajutor ar fi acordat înainte de sosirea serviciilor medicale.

Copiii din școlile primare vor fi învățați abilități de bază, cum ar fi cum să apeleze serviciile de urgență, în timp ce copiii din liceu vor învăța abilități de salvare a vieții, cum ar fi cum să ajute pe cineva care suferă un stop cardiac.

Decizia de a face obligatorii cursurile de prim ajutor vine după ce ancheta lui Lord Kerslake cu privire la atentatul de la Manchester Arena din mai 2017 a constatat că membrii publicului au încercat să-i ajute pe răniți și pe moarte, dar nu aveau abilitățile necesare.

Departamentul pentru Educație a confirmat în ianuarie că, începând cu 2020, toate școlile finanțate de stat din Anglia vor trebui să predea RCP și primul ajutor ca parte a educației pentru sănătate a copiilor.

Orientările statutare pentru educația pentru sănătate²² stabilesc primul ajutor care trebuie acoperit în școlile primare și secundare:

Școli primare - până la sfârșitul școlii primare, elevii ar trebui să știe:

- cum să efectueze un apel clar și eficient către serviciile de urgență, dacă este necesar;
- concepte de prim ajutor de bază, de exemplu tratarea leziunilor frecvente, inclusiv a leziunilor la cap.

Școli secundare - până la sfârșitul școlii secundare elevii ar trebui să știe

- tratament de bază pentru leziuni și boli frecvente;
- abilități de salvare a vieții, inclusiv modul de administrare a RCP;
- scopul defibrilatoarelor și când ar putea fi necesar.

O sesiune RCP poate fi finalizată în orice moment, de la 45 de minute la 2 ore, în funcție de ceea ce este inclus.

Sesiunile de bază de prim ajutor pot fi finalizate în sesiuni scurte de la doar 30 de minute, în funcție de subiectele tratate.

Subiectele sugerate de acoperit în lecțiile de prim ajutor includ:

- Recunoașterea unei situații de urgență și reacția adecvată atunci când cineva se îmbolnăvește sau are un accident;
- Ajutorul acordat unei persoane care nu respira – RCP;
- Ajutorul acordat unei persoane care nu răspunde - menținerea căilor respiratorii deschise (poziția de recuperare);
- Ajutorul acordat unei persoane care se sufocă;
- Ajutorul acordat unei persoane care sângerează;

²¹ <https://www.bbc.com/news/education-49663090>

²² [https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/908013/Relationships Education Relationships and Sex Education RSE and Health Education.pdf](https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/908013/Relationships_Education_Relationships_and_Sex_Education_RSE_and_Health_Education.pdf)

- Ajutorul acordat unei persoane care suferă un atac de cord.

STATELE UNITE ALE AMERICII

Instruirea de resuscitare cardiopulmonară (RCP) în licee este cerută de lege în majoritatea statelor americane. Cu toate acestea, legile diferă de la stat la stat.

Sondaje inițiate au indicat practici diferite în ceea ce privește instruirea RCP în domenii precum conținutul cursului (63% efectuează formare automată a defibrilatorului extern), instructor (47% au folosit profesori / antrenori cu certificare RCP, 30% au folosit alți instructori cu certificare RCP, 11% au folosit profesori / antrenori necertificați) și metodă (7% au urmat metodele Crucii Roșii Americane, 55% au urmat metodele American Heart Association). Legile RCP diferă, deși aproape toate (97%) necesită instruire practică. Deși practica în timpul instruirii RCP în liceu este cerută de lege în majoritatea statelor americane, în prezent nu există o metodă standardizată de implementare.

Elevii de liceu pot fi o populație țintă excelentă pentru instruirea RCP. Institutul de Medicină a concluzionat că, deoarece „școlile oferă setări la scară largă, organizate central la care toți copiii au acces, pot fi folosite intervenții la școală pentru a stimula răspunsurile la stop cardiac și, în cele din urmă, îmbunătățește rezultatele de supraviețuire și stop cardiac”. Peste 16 milioane de elevi sunt înscriși în școli secundare publice și private din Statele Unite, reprezentând un public larg pentru instruirea RCP. Mai multe organizații au aprobat formarea RCP în școli, inclusiv Organizația Mondială a Sănătății, Comitetul internațional de legătură pentru resuscitare, American Heart Association (AHA), Academia Americană de Pediatrie, Asociația Națională a Asistenților Medicali Școlari și Directorii de Stat pentru Sănătate, Educație fizică, și Recreere. Un număr tot mai mare de legislaturi de stat au adoptat legi care impun elevilor de liceu să participe la instruirea RCP înainte de absolvire. Cu toate acestea, legile și cerințele diferă în funcție de stat; nu se știe cum se implementează instruirea RCP în școlile din întreaga țară²³.

Deși legislația care necesită instruire RCP în liceu devine din ce în ce mai frecventă, există variabilitate între legi și implementarea lor. Recomandarea AHA pentru formarea RCP în școli este mai degrabă descriptivă decât prescriptivă. Se subliniază: 1) recunoașterea nevoii de inițiere a RCP; 2) instruire practică / practică a abilităților de RCP; și 3) conștientizarea scopului unui defibrilator extern automat.

Majoritatea statelor necesită o metodă de formare RCP de la un program recunoscut la nivel național, cel mai frecvent AHA sau ARC. Cu toate acestea, există mai multe programe de formare diferite de la aceste organizații, toate diferind ca durată. Legile statului nu specifică cerințe pentru durata cursului²⁴.

²³ http://website60s.com/upload/files/association-of-state-level-cpr-training-initiatives-with-layer_2019_resusci.pdf

²⁴ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0735109717410035>